

SIMONE VAN DER VLUGT

Rode sneeuw
in december

band 1

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

Leiden, mei 1552

Men zegt dat liefde op het eerste gezicht zeldzaam is, maar dat als het zich voordoet, het onmogelijk is om je te onttrekken aan de kracht ervan. Een kortstondige verliefdheid of puur lichamelijke aantrekkingskracht valt daar klaarblijkelijk niet onder. Lidewey heeft zich altijd afgevraagd wat dan wel.

Ze klopt op de deur en op het moment dat die openzwaait, weet ze het. Het antwoord is herkenning, iets wat een volslagen vreemde eigenlijk onmogelijk kan oproepen. Waarschijnlijk komt er ook een stukje fysieke aantrekkelijkheid bij kijken, want ze kan onmogelijk beweren dat de man tegenover haar lelijk is.

Lang is hij, en enigszins mager, wat zijn lengte benadrukt. Hij heeft kortgeknipt donker haar en een klein baardje, maar het opvallendst zijn zijn ogen. Die zijn lichtgrijs en hebben een prettige uitdrukking. Vriendelijk en belangstellend.

‘Kan ik u helpen?’ vraagt hij met opvallend

zachte stem.

‘Ik ben op zoek naar dokter Andries Griffioen.’

‘Mag ik vragen met wie ik het genoeg heb en waarvoor u de dokter wilt spreken?’

‘Mijn naam is Lidewej, dochter van Boudevijn Feelinck, drapenier hier in Leiden. Mijn vader is ernstig ziek en ik wilde vragen of dokter Griffioen tijd heeft om hem te onderzoeken.’

De grijze ogen nemen haar onderzoekend op. ‘Heeft Leiden geen geneesheren die uw vader kunnen behandelen?’

‘Jawel, en heel goede artsen ook. Maar ze zijn niet zo beroemd en kundig als dokter Griffioen. Het enige wat ze kunnen verzinnen is aderlaten. Dat dokter Griffioen uitgerekend nu in de stad is, kan geen toeval zijn.’

De lange jongeman opent de deur wat verder en steekt zijn hand naar haar uit. ‘Andries Griffioen, aangenaam. Komt u verder.’

Verrast kijkt Lidewej hem aan. Ze had een wat oudere man in tabbaard verwacht, niet deze jonge vent in een weliswaar goed gesneden, maar tamelijk eenvoudig zwart pak.

Nog niet helemaal bekomen van de verrassing stapt ze de kamer in. Een eigen kamer

nog wel, in een van de drukste herbergen van Leiden, waar normaal gesproken meerdere gasten bij elkaar in één vertrek slapen.

‘Ik begrijp dat u iets tegen aderen hebt,’ zegt dokter Griffioen met een glimlach.

‘O nee, heer, zeker niet. Maar tot nu toe heeft het geen resultaat opgeleverd. Mijn vader wordt steeds zieker en volgens mij weet zijn arts er niet goed raad mee,’ zegt Lidewij snel. ‘Toen ik hoorde dat u in de stad was, besloot ik u om hulp te vragen.’

Ze is zich er sterk van bewust dat ze op nauwelijks twee passen afstand van elkaar staan. Aan de ene kant hindert het haar omdat zijn nabijheid een verwarrende invloed op haar heeft, aan de andere kant zou ze nog wel een stap in zijn richting willen zetten, zodat ze zijn geur in zich op kan nemen.

Die gedachte doet een lichte kleur over haar gezicht trekken. De grijze ogen zijn nog steeds belangstellend op haar gericht.

‘Wat mankeert uw vader?’

‘Hij heeft al een week hoge koorts en hoest de longen uit zijn lijf. Je hoort zijn ademhaling gieren, hij krijgt bijna geen lucht. Het is vreselijk om te zien hoe benauwd hij is.’

De tranen die in haar ogen schieten zijn

niet gespeeld, maar hebben wel effect.

‘Waar woont u, juffrouw Feelinck?’ De bezorgdheid in de ogen van Andries Griffioen is oprecht.

‘Aan het Rapenburg.’

‘Dat is vlak bij het adres waar ik straks moet zijn. Ik kan nu met u meegaan. Schikt dat?’

Lidewey heeft haar adem ingehouden en laat die nu ontsnappen.

‘Ja,’ zegt ze dankbaar. ‘Ja, natuurlijk schikt dat. Dank u zeer!’

De lente maakt van Leiden een compleet andere stad. Het is begin mei, en de belofte van de zomer hangt in de lucht. Het is niet ver van de Aalmarkt naar het Rapenburg, en de korte wandeling doet Lidewey goed.

Terwijl ze naast Andries Griffioen voortloopt, ademt ze diep de frisse lucht in. De klokken van de Sint Pieterskerk beieren opgewekt, de stemmen van de mensen klinken hoog en licht, en het lichte geratel van de karren wekt de indruk dat ze pleziertochtjes maken.

Desondanks probeert Lidewey het tempo hoog te houden. Al is Mijntje bij haar vader achtergebleven, het zint haar niet dat ze van

huis is gegaan. Momenteel gaat het zo slecht met haar vader dat hij alleen haar gezelschap verdraagt en heel onrustig wordt als ze er niet is.

Voor het eerst sinds een week voelt ze weer frisse lucht op haar wangen en de warmte van de zon op haar schouders, maar ze kan er niet van genieten. Naar huis moet ze, zo snel mogelijk.

De spanning en ongerustheid staan blijkbaar op haar gezicht te lezen, want Andries Griffioen legt even een hand op haar arm. 'Maakt u zich niet al te ongerust,' zegt hij. 'Ik heb veel patiënten met longproblemen behandeld.'

'Dat weet ik. Ik heb gehoord dat u de beste in uw vak bent. Eigenlijk dacht ik dat u veel ouder zou zijn,' bekent Lidewej.

Haar openhartigheid doet Andries glimlachen. 'Hoe oud schat u mij dan?'

'Nou, iets ouder dan ik ben. En ik ben net twintig geworden.'

'Ik ben tweeëndertig,' zegt Griffioen met een geamuseerd trekje om zijn mond.

Even is Lidewej uit het veld geslagen, maar ze herstelt zich snel. 'Dat is toch vrij jong voor iemand met zoveel naamsbekend-

heid. Alleen al de opleiding tot arts duurt jaren.'

'Dat is waar, maar ik heb het geluk over een heel goed geheugen te beschikken,' vertrouwt Andries haar toe. 'Wat me eenmaal is verteld of wat ik heb gelezen, vergeet ik niet snel meer. Sommige boeken waren zo dik dat ik ze wel twee keer moest lezen, maar toen zaten alle beschrijvingen van kwalen en de bijbehorende medicatie en behandelingen ook in mijn hoofd.'

'Komt u uit Leiden?'

'Nee, uit Amsterdam. Mijn neef woont in Leiden, vandaar dat ik hier een paar dagen ben.'

'Uw neef?'

'Gilles Lammens. Misschien kent u hem wel, hij heeft een drukkerij aan de Breestraat.'

Lidewij denkt even na en knikt dan. 'Tussen de papierwinkel en boekhandel.'

'Precies. Helaas zien we elkaar niet zo vaak als we zouden willen, maar als hij me nodig heeft, dan kom ik. Zijn vrouw is ernstig ziek geweest, maar ze is nu aan de beterende hand.'

'Bent u helemaal uit Amsterdam gekomen

om uw schoonzuster te helpen? Dat is lief.'

'Veel meer familie heb ik niet, dus ik ben zuinig op hen,' zegt Andries.

'Dan kunnen we elkaar de hand geven. Ik heb ook niet veel familie over. Mijn moeder is een paar jaar geleden gestorven en broers of zusjes heb ik niet. En u?' Ze kijkt Andries van opzij aan, bang dat ze te ver is gegaan, maar hij geeft gewoon antwoord.

'Nee, ze zijn allemaal gestorven tijdens de pestepidemie van 1529,' zegt hij. 'Ik was de enige overlevende van ons gezin.'

Geschokt kijkt Lidewey hem aan. 'Dat is vreselijk! Bleef u helemaal alleen over?'

'Ja, maar gelukkig kon ik terecht in het gezin van mijn oom. Hij was arts. Van hem heb ik het vak geleerd. Zo jong als ik was, wilde ik maar één ding: dokter worden, zodat ik de pest kon bestrijden.' Hij werpt Lidewey een vluchtig glimlachje toe. 'En vele andere ziektes, natuurlijk.'

'Denkt u dat u iets voor mijn vader kunt doen?'

'Ik moet hem natuurlijk nog onderzoeken, maar als ik u zo hoor, heeft hij een aandoening aan de longen. En daar zijn verschillende behandelingen voor.'

Ze zijn op het Rapenburg aangekomen, waar de gevels van de voorname herenhuizen weerspiegelen in het grachtenwater. Zodra ze het bordes beklimmen gaat de imposante voordeur open, alsof de meid in de hal heeft staan wachten.

‘Hoe gaat het met mijn vader, Mijntje?’ vraagt Lidewej.

‘Nog steeds hetzelfde, juffer.’ Mijntje maakt een knicksje en neemt de hoed en jas van de dokter aan.

Boven klinkt zwaar gehoest, gevolgd door een benauwd piepgeluid.

Andries verspilt geen tijd en loopt meteen achter de meid aan de wenteltrap op. Lidewej volgt vol haast. Om Andries zo min mogelijk in de weg te lopen blijft ze bij de deur staan.

In de donkere, bedompte kamer is de zieke amper zichtbaar in zijn hemelbed. Andries trekt meteen de gordijnen voor de vensters open en zet zijn tas op een laag kastje.

Boudewijn Feelinck zit half in de kussens die hem ondersteunen. Hij heeft zijn ogen gesloten en reageert niet op de verschijning van een vreemde aan zijn bed.

‘Hebt u toevallig nog urine van uw vader?’ vraagt Andries.

Lidewej wenkt de meid, die met de pispot komt aanzetten. Andries giet er wat van in een glazen flesje, dat hij bij het venster tegen het licht houdt. Vervolgens haalt hij een houten buisje uit zijn tas en beluistert haar vaders longen. Tikkend op zijn borst heeft hij niet veel tijd nodig om tot een diagnose te komen.

‘Uw vader heeft het inderdaad aan zijn longen. Zijn ademhaling baart me zorgen, die is erg oppervlakkig. De koorts heeft hem verzwakt. Hoelang is die al zo hoog?’

‘Al een paar dagen.’

Andries stopt het luisterinstrument weer in zijn tas. ‘Ik heb een kom heet water nodig. Een aftreksel van verse munt vergemakkelijkt de ademhaling. Ik zal ook een borstkompres van duizendblad en knoflook maken. Dat werkt ontstekingsremmend en verdrijft de koorts.’

Nerveus strengelt Lidewej haar vingers ineen. ‘Wordt hij weer helemaal beter?’

Andries loopt op haar af en legt zijn hand op haar schouder.

‘Ik zal niet tegen u liegen. Uw vader is ernstig ziek. Ik kan niet beloven dat hij het haalt.’

Alle kleur trekt in één keer weg uit Lide-